

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ภาคครัวเรือนในประเทศไทยและศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ภาคครัวเรือนในแต่ละประเภทของหนี้ภาคครัวเรือนในประเทศไทย ประกอบไปด้วย หนี้เพื่อการใช้จ่ายในครัวเรือน หนี้เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร หนี้เพื่อใช้ทำธุรกิจการเกษตร หนี้เพื่อใช้ในการศึกษา และหนี้เพื่อการซื้อหรือเช่าบ้านและที่ดิน ในการศึกษาจะใช้ข้อมูลรายปีของหนี้ภาคครัวเรือนในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จนถึงปี พ.ศ. 2560 โดยเป็นข้อมูลรายจังหวัดจาก 77 จังหวัดในประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมส่งผลกระทบต่อหนี้สินรวมต่อครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้ต่อครัวเรือนรายจังหวัดและค่าใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนส่งผลกระทบทางบวกต่อหนี้ภาคครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญซึ่งสอดคล้องกันกับทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค ส่วนอัตราเงินเฟ้อนั้นส่งผลกระทบทางลบต่อหนี้ภาคครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาของครัวเรือนในประเทศไทยมีความยืดหยุ่นที่ค่อนข้างน้อย ทำให้เมื่อราคาสินค้าและบริการมีการเปลี่ยนแปลงไป การใช้จ่ายในการบริโภคของครัวเรือนยังคงเพิ่มขึ้นและทำให้ครัวเรือนมีการก่อหนี้มากขึ้น ในส่วนของปัจจัยทางด้านสังคมพบว่าปัจจัยทางการศึกษา จำนวนประชากรในวัยเด็ก และปัจจัยด้านการสมรสส่งผลกระทบทางบวกต่อหนี้สินรวมต่อครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งในการศึกษาผลกระทบของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ภาคครัวเรือนในประเภทต่างๆ พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อหนี้เพื่อการใช้จ่ายในการบริโภคและหนี้เพื่อการประกอบธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตรในสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับหนี้ประเภทอื่นๆ และปัจจัยทางสังคมส่งผลกระทบในสัดส่วนที่สูงในหนี้เพื่อการประกอบธุรกิจการเกษตรและหนี้เพื่อการซื้อหรือเช่าบ้านและที่ดิน

Abstract

This paper examines factors affecting household debt in Thailand as well as studies the factors affecting different types of household debt in Thailand including debt for household expenditure, debt for non-agricultural business, debt for agricultural business, educational debt, and debt for purchasing or hiring real estate and land. The study uses provincial yearly data of household debt in Thailand from 2009 to 2017 from 77 provinces in Thailand.

The empirical result shows that the economic factors including household income, inflation rate and household consumption expenditure, as well as social factors including education, marriage, and young population, have significant effects on the total household debt in Thailand. Moreover, the result shows that economic factors have a significant result especially in debt for household expenditure and debt for non-agricultural business; while social factors mostly influence on the debt for agricultural business and debt for purchasing or hiring real estate and land.